

Preek voor de Oogstdienst

1 Tim. 6, 2-12

v.10a: 'Want de wortel van alle kwaad is de geldzucht'.

Gemeente van Jezus onze Heer,

De wortel van alle kwaad is de geldzucht.

Fraude op de effectenbeurs. Arrestaties omdat beurshandelaren met voorkennis handelen en zich verrijken.

De wortel van alle kwaad is de geldzucht.

Broers en zussen die na de dood van hun ouders ruziemaken over de erfenis.

Geld is de wortel van alle kwaad.

Alle kwaad!

Geldzucht leidt tot grote smarten zegt Paulus aan Timoteus.

Wij zouden mogen terugverlangen naar de dagen dat geld zeer schaars was, en dat de mensen hun eigen groente verbouwden om ervan te eten.

Het leven van de boeren wordt gedomineerd door de Europese agrarische politiek; politiek die draait om geld, geld en nog eens geld.

De vruchten van de velden zijn niet meer het symbool van een vruchtbare door God gezegende schepping, maar de vruchten der velden zijn overgeleverd aan de economie van meer en meer.

Als je kijkt naar de veredeling van agrarische produkten. Aardappels die een bepaalde genetische samenstelling meekrijgen, zodat ze minder vatbaar zijn voor ziektes. Allemaal goed en wel, maar hebben wij niet te ver ingegrepen in moeder natuur?

Geld is de wortel van alle kwaad.

Ik verbaas mij er altijd over, dat de politiek zegt: Als het milieu belast wordt moet de vervuiler betalen. Dat is niet verkeerd, maar wat gebeurt er met dat milieugeld? Het leed dat wij het milieu aandoen wordt keurig afgekocht maar het milieu helpen staat op de tweede plek.

Deze maatschappij schijnt alleen maar te willen functioneren als alles in geld wordt omgezet. Een slachtoffer van mishandeling kan in de VS als miljonair verder leven wanneer een grote som smartegeld is toegekend. Zelfs smart wordt omgezet in geld. Het heeft zo z'n voors en tegens, maar het lijkt mij niet een vruchtbare weg.

In plaats van smartegeld zou verzoening toch veel beter en veel waardevoller zijn?

We lopen hier het gevaar in een welles-nietes discussie te komen en voordat je het weet zit je midden in de politieke discussies.

Maar daar is een oogstdienst niet voor bedoeld.

Wij zijn in de eerste plaats bij elkaar om God te danken voor de vruchten die zijn Schepping ons geeft. De vruchten van de velden, die ons genezing brengen. Bloemen die vreugde brengen.

Een gemeentelid vertelde mij: Het was bij mij donker in huis en donker weer buiten toen iemand een bos bloemen bracht. Het was alsof er een licht werd ontstoken. Daarvoor danken wij God.

En met intense verbazing aanschouwen we ieder jaar weer, hoe sterk en vruchtbaar de velden zijn. Hoe prachtig de bloei van gewassen, en hoe wonderlijk dat zoveel groeit en bloeit. Kostbaar is het.

Oogstdienst is bedoeld om te danken en te geven. De vruchten geven we symbolisch aan hen die het kunnen gebruiken. Niet uit medelijden, maar uit verbondenheid met elkaar.

En we geven het goede voorbeeld. We zouden in plaats van een fruitbakje ook een tientje weg kunnen geven. Maar ergens voelen we wel dat dat niet past voor Gods aangezicht. Ergens proeven we wel, dat niet alles in geld uitgedrukt kan worden.

Je zou kunnen zeggen:

Alles wat niet in geld uitgedrukt kan worden, dat alles vormt het bouw materiaal van Gods koninkrijk.

En dan gaan we terug naar de tekst van Paulus.

Want dat koninkrijk zit hem hoog. Daar heeft hij veel voor over.

En hij schrijft aan zijn vriend Timoteus om hem te doordringen van het belang van goede prediking, om mensen op de weg te zetten van dat koninkrijk.

Paulus zegt: Lieve Timoteus, je zult op je weg veel godsvrucht aantreffen. Wij zouden zeggen: Er is veel vroomheid onder de mensen, veel godsvrucht.

Paulus zegt: Godsvrucht brengt pas winst als het gepaard gaat met tevredenheid.

Tevredenheid, tevreden zijn met onderdak en dagelijks brood, dat moet genoeg zijn, zegt Paulus. Als we dat een beetje naar onze kapitalistische samenleving verplaatsen, dan staat er: Ieder moet fatsoenlijk rond kunnen komen. Zelfs dat ontbreekt er nog al eens aan in Nederland. Armoede is niet verleden tijd.

Je moet fatsoenlijk rond kunnen komen. Maar rijkdom, zegt Paulus, brengt verzoeking en schadelijke begeerten en het brengt verderf en ondergang. Het staat er in de tale kanaäns, maar het is wel waar. Geldzucht doet je afkeren van God en zijn rijk. Godsvrucht brengt tevredenheid en levenslust.

Ieder van ons moet dat denk ik persoonlijk invullen, naar eigen geloof, en naar eigen eer en geweten. Maar de grote lijn kunnen we vandaag wel aangeven en daar de komende dagen nog eens met elkaar over doorpraten.

De grote lijn is samengevat dit:

Geld is de bron van ALLE kwaad.

Alles wat niet in geld kan worden uitgedrukt zijn de bouwstenen van Gods rijk.

En ieder moet fatsoenlijk rond kunnen komen.

herhaling:

Hierin zit heel wat huiswerk voor ons allemaal.

Maar wat klein begint kan grote betekenis krijgen, laten we dat niet vergeten.

We danken God voor alle zegeningen en wij delen met elkaar.

Met een bekend gedicht wil ik besluiten:

Houden van mensen is rijk zijn in nood,
elkander geven het dagelijks brood.
Houden van mensen: bevrijdend geheim,
om voor een ander een woonplaats te zijn.
Houden van mensen is warmte en licht:
elkander tonen je ware gezicht.
Houden van mensen is spelenderwijs
aarde herscheppen tot nieuw paradijs.
Houden van mensen zoals Hij het deed
die met ons deelde ons lief en ons leed.

AMEN